KNNV afd. Vriezenveen **e.o.**

November 2021 nieuwsbrief nr.12

KNNV vereniging voor veldbiologie Afdeling Vriezenveen

Eerder uitgegeven nieuwsbrieven staan op onze website

Uit het bestuur,

De digitale jaarvergadering is "goed" verlopen. Natuurlijk wordt het onderlinge contact, de spreker na de pauze en de nazit gemist. Volgend voorjaar al is er een nieuwe kans!
We kregen enige positieve reacties op de stukken die verwerkt worden in een kort verslag.
Hiermee is de jaarvergadering 2020 afgesloten.
Jan Stegeman is daarmee formeel toegetreden tot het beestuur en gaat daarbinnen de functie van secretaris vervullen. Elders in deze nieuwsbrief stelt hij zich voor!

De nieuwe stenen/fossielen zoekplaats bij zandwinning Oosterweilanden werd tijdens 2 kleinverband activiteiten afgezocht. Dit is, door inzet van onze KNNV afdeling, met ondersteuning van IVN/KNNV Almelo, geologische werkgroep Twente en Natura Docet opnieuw een plek waar activiteiten gericht op onze bodem en de historie ervan mogelijk zijn. Enkele informatiepanelen over o.a. de bodemopbouw en welk materiaal er te vinden is zijn volgende wensen.

Voor de uitbreiding van de drinkwaterwinning Hammerflier werd er op 24/10 een volgende stakeholdervergadering gehouden. Eind 2021 denkt men goed te weten hoe de bodemopbouw is en welke effecten er te verwachten zijn. Voor de nieuwe drinkwaterwinning Daarle-Vriezenveen wordt een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld en daarna een Milieu Effect Rapport (MER). Geert Euverman heeft zich aangemeld om mee te denken over vooral het Veenschap gebied.

Voor het tweede opeenvolgende jaar ontstond er door maaiwerk van verschillende firma's schade aan de faunapassage. Dit ondanks het vooraf: door ons zelf maaien van het kwetsbare LEP-wand gedeelte en afspraken over het maaien. Gelukkig waren de veroorzakers te traceren en wordt de schade hersteld.

In het kader van het gebiedsproces N2000 gebied Engbertsdijksvenen is besloten twee varianten te laten doorrekenen om te kunnen beoordelen wat de impact is op de omgeving en of het noodzakelijke robuuste en duurzame doelbereik gehaald wordt. Medio december worden de uitkomsten besproken.

Jan Stegeman onze nieuwe secretaris.

Sinds ruim 3 jaar wonen mijn vrouw en ik in Kloosterhaar. De keuze hiervoor werd mede bepaald door de Engbertsdijksvenen op 5 minuten loopafstand.
Ik ben 68 jaar; 11 jaar geleden moest ik wegens artrose stoppen met werken. We woonden toen in Heerenveen. Ik heb me toen aangesloten bij de vogelwerkgroep Brandemeer (een Natura 2000-gebied grenzend aan de Rottige Meente bij Wolvega). Verder heb ik nog een paar jaar een vogelringer geassisteerd aan het Tjeukemeer (Rohel).

Sinds we óp (zoals je hier moet zeggen) Kloosterhaar wonen, ben ik actief in de Telgroep Engbertsdijksvenen. Dwingeloo is mijn geboorteplaats, maar ik ben opgegroeid in Meppel. De liefde voor de natuur is me door mijn vader bijgebracht. Noordwest Overijssel was zijn favoriete streek, maar ook in de omgeving van Ommen kwamen we vaak. Dus de sprong van Heerenveen naar Oost Overijssel is niet zo groot als hij misschien lijkt.

Ik hoop de komende jaren te kunnen bijdragen aan het werk van de KNNV afdeling Vriezenveen en daar mee aan de natuur

---

6 november Nationale Natuurwerkdag

Al twintig jaar organiseert LandschappenNL samen met de provinciale landschapsbeheerorganisaties en natuurorganisaties elke eerste zaterdag van november de Natuurwerkdag. Het grootste vrijwilligersevenement in het groen! Op meer dan 500 locaties verspreid door het hele land zetten jong en oud zich in voor natuur en landschap en dragen zo bij aan een groene leefomgeving. Ook in Twenterand kun je meehelpen tijdens de Natuurwerkdag.

KNNV met de Scouting in het Veenschap

Tijdens deze nationale natuurwerkdag werkt de KNNV Vriezenveen ook dit jaar weer in samenwerking met Scouting Vriezenveen. In het Veenschap nabij het Veenmuseum aan het Hazenpad gaan we weer bomen kappen, berken opslag, varens/graspollen verwijderen en de heideschonen. Met deze werkzaamheden wordt de natuur weer een handje geholpen.

We starten om 09.15 uur nabij het vliegveldje aan het Hazenpad, de zandweg bij het Veenmuseum aan de Paterswal. Er wordt gewerkt tot ongeveer 14.30 uur

Tussen de middag zorgt Scouting voor een "warme hap"! Maar natuurlijk kan men ook alleen ’s morgens de handen uit de mouwen komen steken.

De Fayersheide brigade werkt op de Bufferzone

Ook wordt er op zaterdag 6 november aan de zuid-oostkant van Vriezenveen van 9.00 tot 13.00 uur door de Fayersheide brigade gewerkt op de Bufferzone Twenterand. Dat is een gebied van ongeveer 8 hectare dat direct westelijk van de Fayersheide ligt. De Fayersheide is een klein natuurreservaat van circa 10 hectare ten zuidoosten van Vriezenveen in eigendom van Staatsbosbeheer. Het werk dat aan de bufferzone wordt gedaan (onder meer boompjes en struiken verwijderen) is bedoeld om verdroging (en daarmee ecologische achteruitgang) van de Fayersheide te voorkomen.

Dit jaar willen we de aan de westkant de singles terug snoeien.

Samen voor en met kinderen!
Het thema van de natuurwerkdag is dit jaar kinderen. Onze kinderen kunnen nu en later niet zonder de natuur. Door ze lekker buiten aan de slag te gaan laten we ze op een speelse manier kennis maken met deze natuur. We laten ze zien dat een met name gevarieerde natuur (dat noemen we biodiversiteit) erg belangrijk is voor ons allemaal. Ze gaan hier zelf aan meewerken en ervaren dan dat er op bepaalde momenten er stevig in gegrepen moet worden om het gevarieerd te houden. **Dus kinderen zijn ook van harte welkom op zaterdag 6 november!**

Aanmelden
Maak kennis met groen vrijwilligerswerk op de Natuurwerkdag en meld u aan voor deze groene klus op zaterdag 6 november. Voor koffie, thee en lunch wordt gezorgd. Aanmelden voor bufferzone kan via deze link

---

Excursie naar Landgoed Beerze

Zaterdag 13 november 2021.

Het is alweer enkele jaren geleden dat we hier geweest zijn. In die tussentijd is er erg veel veranderd in dit prachtige natuurgebied. In het kader van Natura 2000 zijn veel werkzaamheden uitgevoerd, zoals het dempen van sloten, aanleggen van dijkjes en kades, het ondieper maken van grote waterplassen, kappen van 55 ha merendeel dennenbos, het verwijderen van enorme hoeveelheden berken- en andere opslag, het uitbreiden van de zandverstuiving enz.

We gaan hier een kijkje nemen en zien wat er zoal veranderd is. Onze ervaren excursieleider Bram zal ons de veranderingen die doorgevoerd zijn allemaal laten zien en uitleg geven over het hoe en waarom.
Verzamelen: 09:00 uur op de parkeerplaats de Beerzerpoort 4, 7736 PM Beerze tegenover de weg naar het Landhuis Beerze.

Excursie duur ca 3 uur.
Meenemen: verrekijker, vogelboek, waterdicht schoeisel.

Landschapsbeheer Veenschap

Dinsdag 16 november en dinsdag 30 november 2021.

Ook in november steken we om de 14 dagen de handen uit de mouw, deze ochtenden weer in het Veenschap waar we heide opschonen o.a. door berkjes en bramen te verwijderen.
Iedereen die wil helpen bij het in stand houden van onze gevarieerde natuur is welkom.

We starten om 9 uur aan het Hazenpad ergens nabij het vliegveldje.
Er wordt gewerkt tot 12.00 uur. Voor gereedschap, koffie en thee wordt gezorgd.
Meer informatie is te verkrijgen bij Herman Stevens (mob.: 06 52786351)

De landschapsbeheer groep 25 februari 2014 op de Fayersheide

Noteer ook deze data alvast in je agenda.

Excursies en samenkomsten:
Zaterdag 18 december 2021. Gezellige midwinter kerstwandeling
Zaterdag 8 januari 2022. Nieuwjaarsborrel
Zaterdag 15 januari 2021. Vogelexcursie naar ???

Landschapsbeheer:
Dinsdag 14 december 2021. Landschapsbeheer Veenschap
Dinsdag 11 januari en dinsdag 25 januari 2022. Landschapsbeheer Veenschap
Dinsdag 8 februari 2022. Beheer faunapassage nabij De Pollen

Natuurlijk allemaal onder voorbehoud.

Stenen zoeken bij de zandwinning Oosterweilanden

Verslag door Angela Blankenborg van 9 en 16 oktober.

9 Oktober 2021 is een prachtige zonnige zaterdag die koud en mistig begon. We verzamelen met en klein groepje bij de zandafgraving Oosterweilanden. Bewapend met tuinharkjes, geologische hamers, Griekse yoghurt emmertjes en loepjes wachten we op het openen van het hek dat toegang biedt tot een prachtige grind graaibak voor geologen. Maar voor het zover is krijgen we eerst heldere uitleg van Henri Jansen.

Eerst in het nu.
Het zand wordt inmiddels op 28 meter diepte met een zandzuiger opgezogen en via een transportbuis naar de klasseerinstallatie vervoerd . Vervolgens wordt het op korrelgrootte gescheiden of gemengd om als o.a. beton- en metselzand gebruikt te worden. Het geluk voor (amateur) geologen is de bijvangst die bestaat uit grind. Dit grind bevat schatten aan fossielen, versteend hout, vuurstenen, kristallijn- en zandstenen en nog veel meer. Henri neemt ons mee in een reis door de tijd .

Op voorhand worden fossielen uit de privé collectie van Henri getoond zodat we een idee hebben hoe en waar we naar moeten kijken .

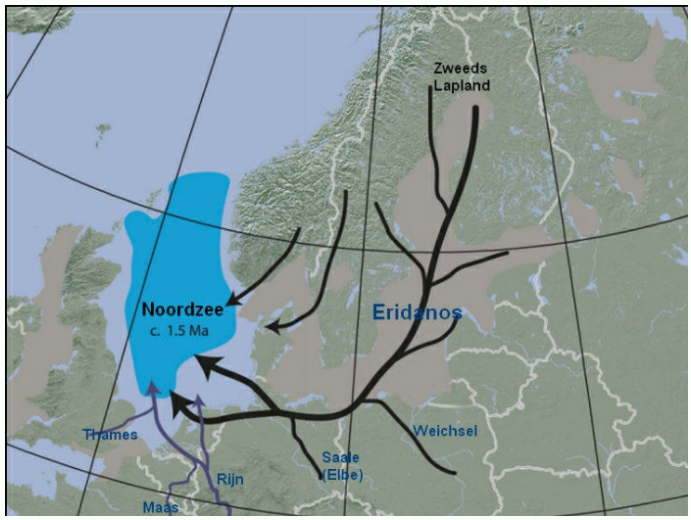

Miljoenen jaren bracht de oerrivier de Eridanos tonnen aan sediment zand en grind mee van uit het Baltische gebied in de richting van het westen. Deze afzettingen vonden met name plaats in wat we nu de WWW driehoek noemen, Wilsum, Wielen en Westerhaar. De oer Elbe nam vanuit Duitsland sedimenten mee terwijl de Maas en Rijn vanuit het zuiden zand en grind aanvoerden. In het Saalien, de voorlaatste ijstijd, ook wel het Saaleglaciaal, werden nog eens duizenden tonnen zand, grind en de bekende grote veldkeien uit Scandinavië in het ijs opgenomen en met het afsmelten va het ijspakket hier afgezet.

Door de druk van het ijs zijn ook de stuwwallen ontstaan. Al dat materiaal ligt nu onder onze voeten: Uit alle windrichtingen en uit bijna alle geologische tijdperken tot wel 450 miljoen jaar oud. Waar we vandaag zoeken bevond zich na de voorlaatste ijstijd een bekken dat zich uitstrekte tussen de Sallandse heuvelrug en de heuvelrug in oost Twente bij Vasse en Ootmarsum. In het Weichselien, de laatste ijstijd is dit bekken voor een groot gedeelte weer opgevuld met sedimenten, maar het bleef een laagte waarin zich grote oppervlaktes veen vormden.

Vol verwachting wordt het hek geopend.
Al het grind bevindt zich onder een laag keileem wat het zoeken erg moeilijk maakt. Maar met een emmer water uit de naastgelegen sloot kunnen we de stenen afspoelen om beter te zien wat we vinden. We weten dat er ammonieten of afdrukken ervan liggen . Verschillende soorten kogelsponzen uit het Ordovicium of sponzen en/of takjes ervan uit het Krijt. Stenen met graafgangen van wormen of stenen met gaten, veroorzaakt door de boormossel.Turflagen met boorgangen van paalwormen. Fossiele koralen, zee-egels, bryozoën (mosdiertjes) en nog veel meer. De kunst is nu om het te vinden.

De vondsten zijn mager (ook op 16 oktober toen het grind schoon geregend was) maar iedereen kan dankzij Henri toch met een vondst naar huis.

Bedankt voor deze geslaagde leerzame ochtend onder leiding van een gepassioneerd gids van wie heel veel te leren valt.
Ik weet nu dat ik naar huis ben gegaan met een **Astylospongia praemorsa .**
Hoe mooi is dat?

(Wie meer wil weten over stenen zoeken kan op de website Stenenzoeken.nl van Harry Huisman uit Rhoden veel informatie vinden).

Verslag paddenstoelenexcursie, 23 oktober 2021. Locatie; Zandstuvebos, Vroomshoop.

Met 12 deelnemers werd de paddenstoelenexcursie onder goede, zonnig maar vrij “frisse” (4°C) weersomstandigheden geleid door Herman, die veel parate kennis van deze discipline in huis heeft. We genoten van de vele soorten paddenstoelen die we konden zien doordat het in de afgelopen week best geregend had en de temperatuur midden in de week waardes van ca. 18° C. liet zien. Ook was er nog niet echt veel blad gevallen omdat er tot nu nauwelijks nachtvorst was geweest.

Het kabouter pad dat hier nog niet zo lang geleden is geopend en garant staat voor veel paddenstoelen, mag bogen op veel publiek, met name kinderen. We hebben het deze morgen links laten liggen. De “soorten” die langs het kabouterpad in grote aantallen staan hebben wij, op de route die Herman voor ons had uitgezocht, helaas niet gezien. Maar wel zo’n **45** andere soorten!

Tijdens de wandeling werden ook veel soorten onder de aandacht van Herman gebracht en hij plakte er meestal direct een etiket op met uitleg hoe te determineren. En voor sommige soorten is dat best lastig. En zijn paddenstoelen (met veel ondersoorten) die vrijwel alleen exact op naam gebracht kunnen worden met behulp van microscoop en/of chemicaliën.
Maar tegenwoordig kan er ook gebruik worden gemaakt van de app “Obsidentify”, die (met een goede foto) de soort op naam brengt of die je in ieder geval meestal in de richting wijst.
Herman had ook nog zijn “baksteen” veldgids (Gerhard) bij zich voor determinatie van de meer dan de 5000 fungi soorten die ons land rijk is. Veel soorten zijn ook best wel fotogeniek en navenant werden er vele mooie plaatjes geschoten.

De soorten die we hebben gezien;
Geweizwam, Paarse knoopzwam, Gele trilzwam, Waaiertje, Melksteelmycena, Gewone zwavelkop, Meniezwammetje, Oorzwammetje, Dennenvlamhoed, Helmmycena, Sparrenkegelzwam, Aardappelbovist, Rimpelende melkzwam, Dennenkleefsteelmycena, Sneeuwwitte mycena, Valse cantharel, Kastanjeboleet, Eikenbloedzwam, Draadknotszwam, Doolhofzwam, Gewone krulzoom, Kleverig Koraalzwammetje, Grote stinkzwam, Geelwitte russula, Platte tonderzwam, Paarse korstzwam, Ruig elfenbankje, Gewoon elfenbankje, Berkenzwam, Geel hoorntje, Spekzwoerdzwam, Bruine Ringboleet, Gordijnzwam spec. (in het veld een lastig te determineren paddenstoelen familie), Rode koolzwam (tegenwoordig Amethistzwam), Grote sponszwam, Melksteelmycena (var. nigra) Plooivlieswaaiertje (wordt door opwarming van de aarde sinds een aantal jaren ook in Nederland gevonden), Oorlepelzwam (een toch vrij bijzondere stekelzwam), Witsteelfranjehoed, Muizenstaartzwam, Kastanjeboleet. Gele korstzwam, Roodbruine slanke amaniet, Russula spec. (vroeger regenboog, daarna berijpte en nu ?, een kaaszwam soort, Nevelzwam.
Voor bijzonderheden over de paddenstoelen, is tegenwoordig ook snel heel veel op internet te vinden.

Kortom een mooie en zeker ook leerzame excursie.

Het was een paddenstoelenexcursie maar ik kon het toch niet laten de verrekijker mee te nemen. o.a. Gaai, Roodborst, Merel, Groene specht, Zwarte kraai, Koolmees, Boomklever, Koperwiek, Vink en Sperwer?

Het verslag van Johan staat ook als pdf op onze website. Klik hier of op een foto

We zijn al weer druk in de weer voor het volgende broed seisoen

19 oktober 2021 nestkasten onderhoud

De torenvalkgroep en de nestkastgroep van het Hexel zijn al weer uren met het noodzakelijke onderhoud bezig geweest.

Vrijdag 29 oktober is een groep van 6 personen aan het werk geweest aan de Oeverzwaluwwand in Vriezenveen. Het leemhoudende zand in de gaten was veel te hard voor de zwaluwen om een nest te kunnen graven. Nog niet alle gaten zijn klaar dus is voor 11 november een tweede werk ochtend gepland.

Stikstof in de lucht en bodem

Bron: milieucentraal

Stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) zijn schadelijk voor de natuur als er te veel van in de lucht, bodem of water terecht komt. Planten als bramen, brandnetels en gras gaan er harder door groeien en overwoekeren andere planten. Daardoor verdwijnen ook insecten, vlinders en vogels. Stikstofdioxide is bovendien ongezond voor mensen.

Heideveld in de Engbertsdijksvenen vol met grassen

Ongeveer 80 procent van de lucht die we inademen, bestaat uit stikstof (N2). Dit is een onschadelijk gas. Maar er zijn ook verbindingen met stikstof die wél schadelijk kunnen zijn, zoals stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3). Te veel daarvan is ongezond en slecht voor de natuur.

Stikstofoxide (NOx) komt vooral in de lucht door het verkeer (uitlaatgassen) en de industrie.

Ammoniak (NH3) komt vooral vrij uit de mest en urine van dieren. Veel mensen gebruiken kortweg het woord ‘stikstof’ als het over deze verbindingen gaat. Soms wordt het ‘reactief stikstof' genoemd.

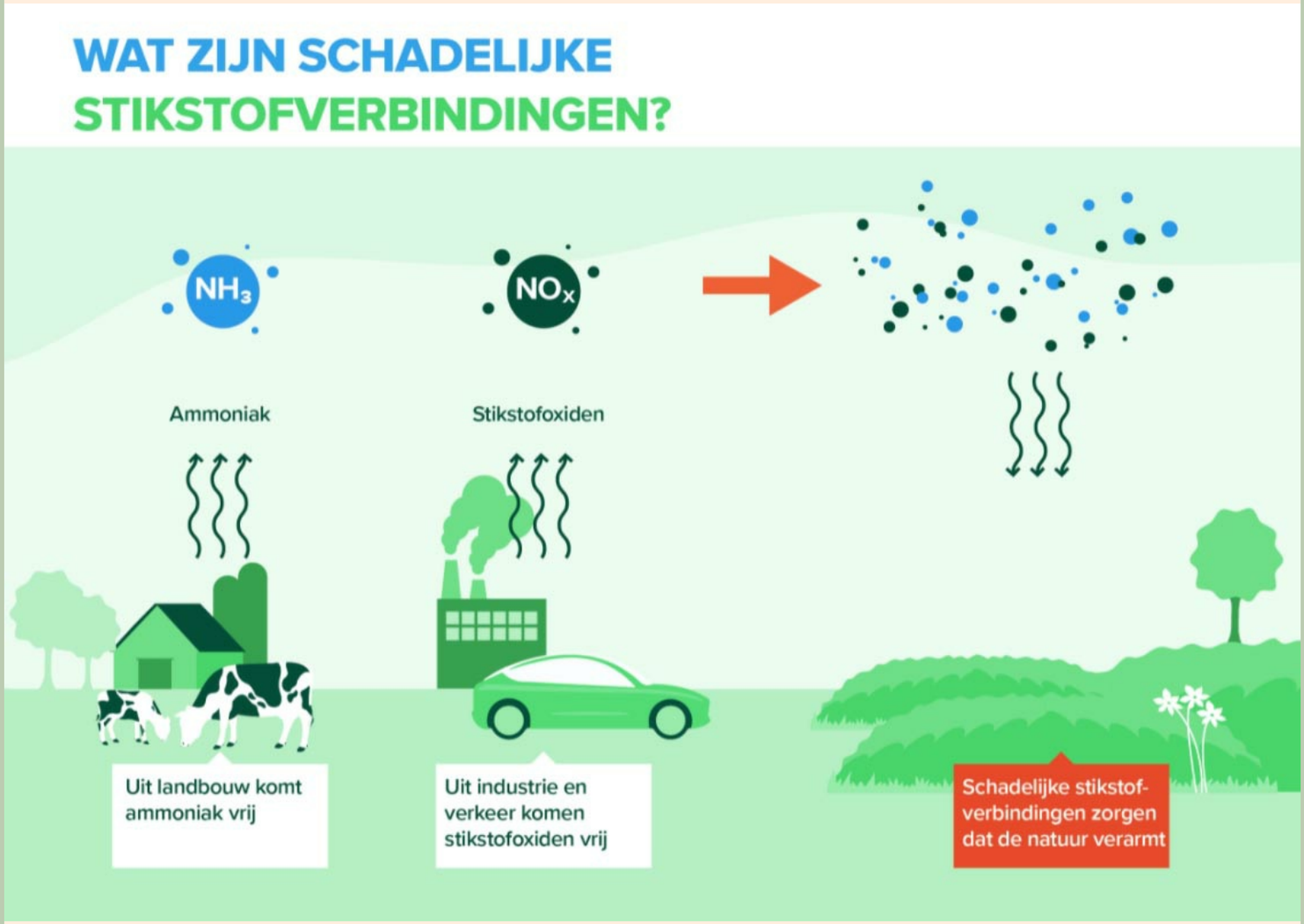

Ammoniak (NH3) komt vooral van de landbouw en veeteelt. Het komt uit de mest en urine van dieren. Een deel belandt rechtstreeks in de grond, bijvoorbeeld door uitrijden van mest of als dieren in de wei staan. Een deel verdampt en komt in de lucht terecht. Ammoniak blijft maar een paar uur in de lucht en komt meestal binnen een paar kilometer weer op de grond terecht. Zo belandt het in de natuur en natuurgebieden. Een deel van de ammoniak vormt fijnstof in de lucht en wordt door de wind verder verspreid.

Stikstofoxiden (NOx) komen vooral van het verkeer en de industrie. Bij hoge temperaturen (bijvoorbeeld in een brandstofmotor) reageert stikstof met zuurstof en komt het als NOx uit de uitlaat of schoorsteen. Vooral langs snelwegen en in steden is de hoeveelheid NOx groot. Op de kaart zie je waar vooral NO2 gemeten werd in 2018.
In de lucht reageert NOx verder met andere deeltjes en vormt dan fijnstof. Deze deeltjes kunnen honderden kilometers met de wind meewaaien voordat ze ergens neerslaan. Een deel waait daarom de grens over, maar ook een flink deel belandt ergens in Nederland op de bodem of in het water.

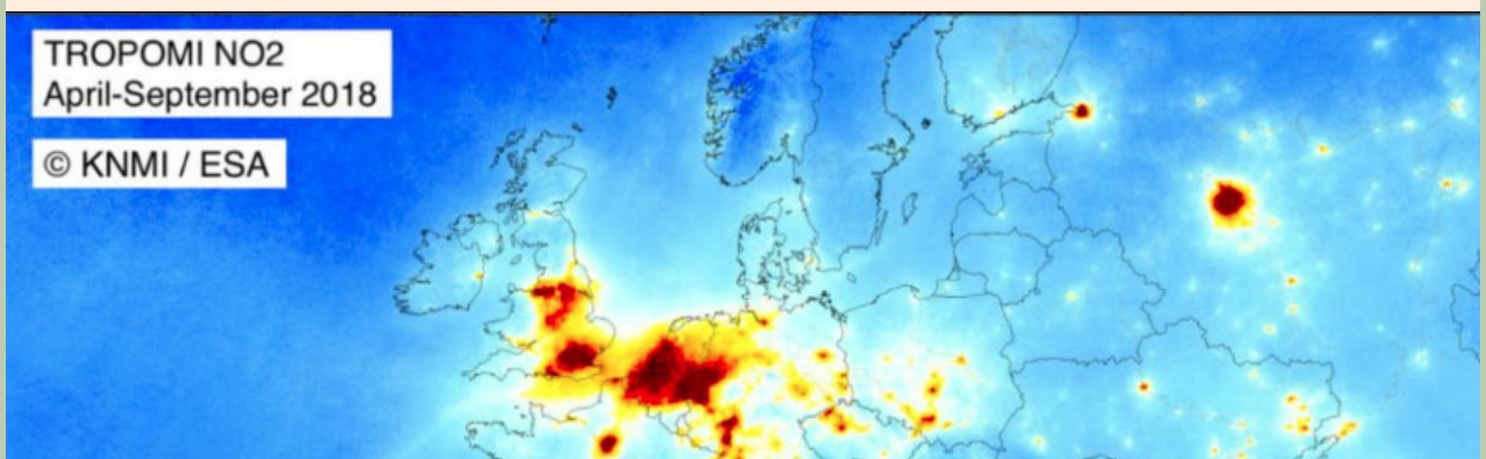

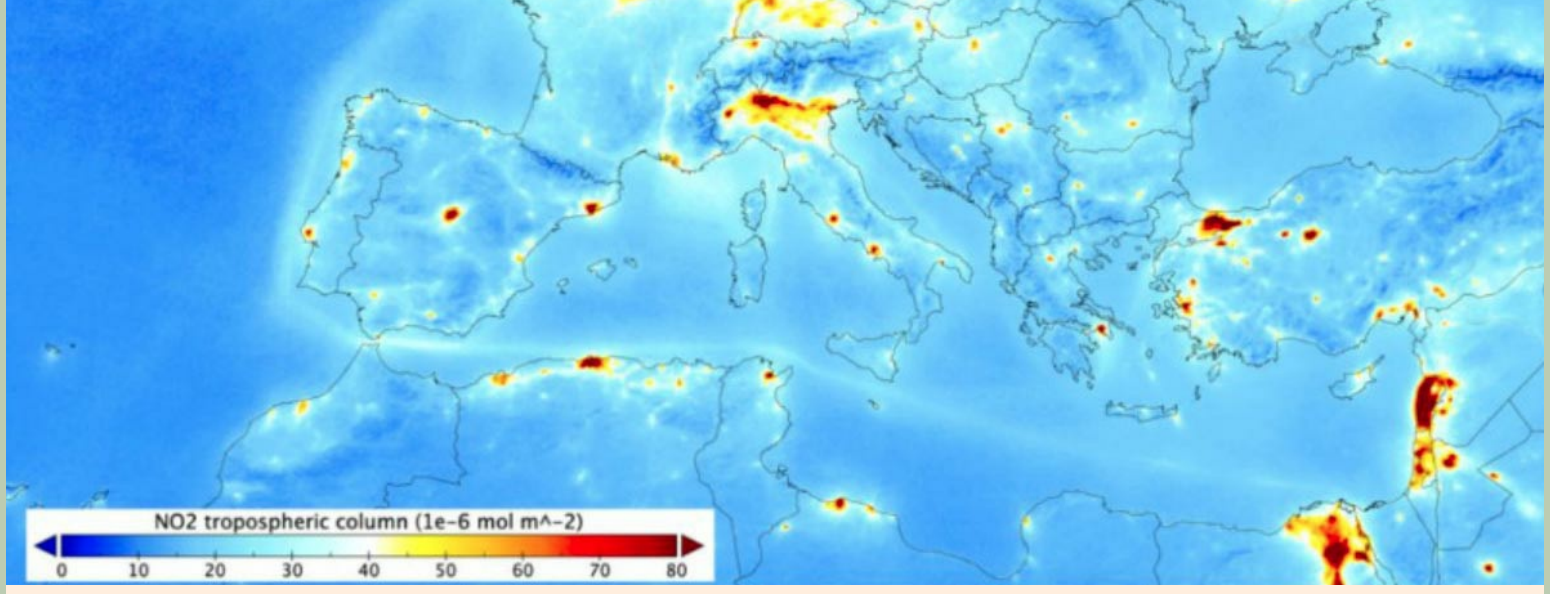

Cijfers over stikstof

De Nederlandse stikstofuitstoot is de hoogste van Europa: per hectare stoten we ongeveer 4 keer zo veel uit als het EU-gemiddelde. Van de Nederlandse uitstoot bestaat 60% uit ammoniak (NH3) en 40% uit stikstofoxiden (NOx). De landbouw zorgt voor 61% van de stikstofuitstoot (door mest, maar ook uit kassen en door landbouwvoertuigen), het wegverkeer voor 15%. De uitstoot wordt ook wel stikstof-emissie genoemd. Op de kaart van het KNMI/Tropomi zie je de hoeveelheid NO2 in de lucht in Nederland en in de rest van Europa.

Te veel stikstof slecht voor natuur

Stikstof is onmisbaar voor de natuur, planten hebben het nodig. Maar te véél stikstof in de bodem is wél een probleem. Planten die van stikstof houden (zoals brandnetels, bramen en gras), groeien daardoor veel sneller en overwoekeren de planten die minder stikstof nodig hebben (bijvoorbeeld heide, maar ook zeldzame planten in natuurgebieden). Daardoor verdwijnen niet alleen die planten, maar ook de insecten en vlinders die van die planten leven. Te veel stikstof zorgt dus voor minder plant- en diersoorten: de biodiversiteit neemt af, de natuur ‘verarmt’. Het evenwicht in de natuur (ecosysteem) raakt verstoord. In sloten, plassen en meren zorgt te veel stikstof voor veel algengroei, waardoor er minder zuurstof in het water zit en waterplanten en vissen dood gaan.

Vermesting en verzuring

Deze gevolgen voor de natuur wordt ook wel vermesting genoemd. Vermesting wil zeggen dat er te veel voedingsstoffen in de bodem komen, waardoor planten die van voedingsarme grond houden verdwijnen – en daarmee ook de insecten die van die planten afhankelijk zijn.

Lees meer op **Milieucentraal.nl**

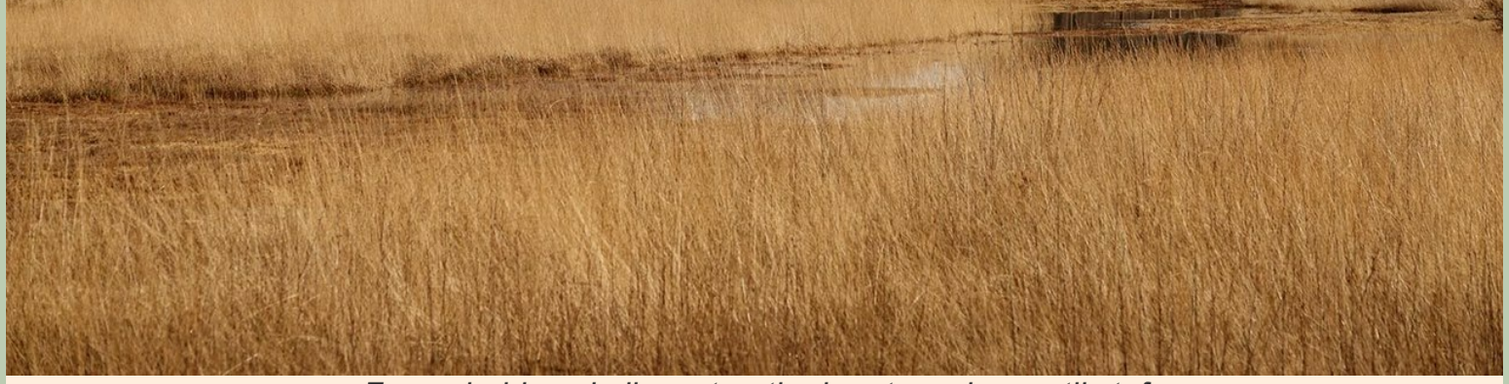

Fayersheide vol pijpenstrootje door teveel aan stikstof

Aan de Oostermaatweg staan twee grote nieuwe varkensschuren. En de Gemeente Almelo wil alsnog meewerken aan het verhogen van het aantal varkens aan de Schout Doddestaat van 5000 naar 16000 varkens. Voor ons niet te begrijpen in deze tijd waarin de overheid de stikstof uitstoot terug moet dringen.
De natuurbeschermingswet vergunningen zijn verleend omdat er op papier voldaan wordt aan de eis dat de stikstofuitstoot niet toeneemt ten opzichte van de eerdere situatie met oude schuren. Door toepassing van gecombineerde luchtwassers die bij goede werking 85% filteren mogen er veel meer dieren gehouden worden.

Bij een steekproef onderzoek luchtwassers van de Wageningen Universiteit bleek dat veel luchtwassers niet goed werkten of zelfs uitgeschakeld waren

---

Ringmussen die in Friesland leven blijken diverse chemische stoffen bij zich te dragen, waaronder vijf middelen die al jaren zijn verboden in Nederland. Onderzoeksbureau CLM signaleert dat in een studie die voor het belangrijkste deel is betaald door de provincie Friesland.

Uit de Tubantia van 15 oktober 2021
door SAMI KAPPÉ
FOTO RINGMUS RUDY THEUSSING

De onderzoekers analyseerden 12 mussen en 36 niet uitgekomen eieren op honderden stoffen. Ze vonden er in totaal vijftien, waaronder diverse bestrijdingsmiddelen en diergeneesmiddelen. Onder de stoffen waarvan het gebruik niet meer is toegelaten zijn antrachinon (verboden sinds 2009) en de insecticide DDT. Die laatste stof is vanwege zijn schadelijkheid voor het milieu en de gezondheid hier al verboden sinds 1973.

Ook stoffen die wel zijn toegestaan, zoals DEET en fipronil, werden aangetroffen. Het onderzoek maakt weer duidelijk hoelang bepaalde chemische stoffen in het ecosysteem blijven zitten. CLM noemt de uitkomsten 'zorgelijk'. Omdat de concentraties schadelijke stoffen doorgaans relatief laag waren, vallen volgens de onderzoekers geen acute vergiftigingseffecten te verwachten. Chronische effecten voor de mussen op lange termijn zijn 'niet uit te sluiten'.
In sommige Afrikaanse landen wordt DDT nog gebruikt, bijvoorbeeld om malariamuggen in huizen te verdelgen. Het werd eerder dit jaar ook gevonden in enkele dode grutto's. Eerder onderzoek rond Oostermeer, waar de studie werd uitgevoerd, duidde er al op dat relatief veel musseneieren niet uitkwamen.
Daarop werd besloten tot nader onderzoek.

Trektellen

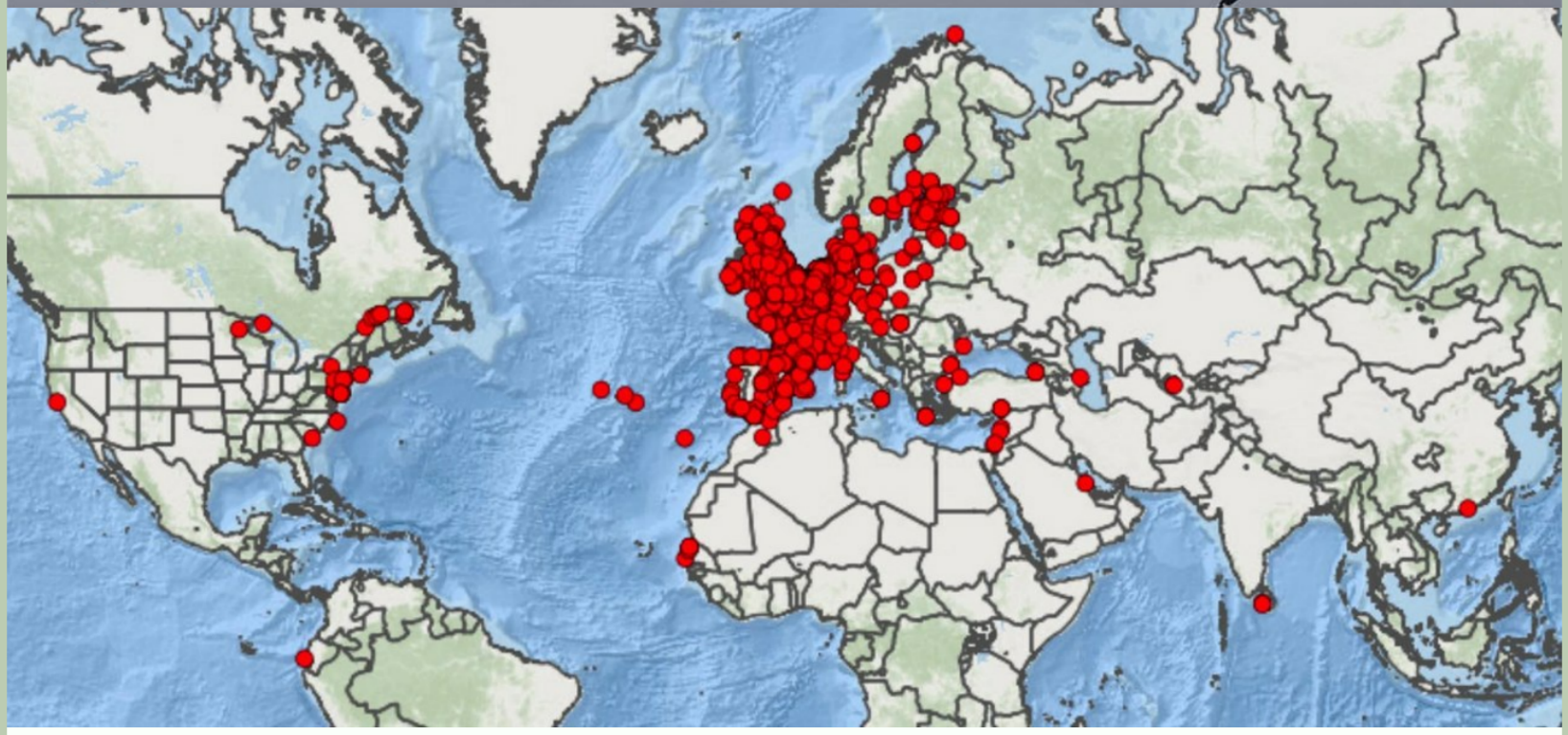

De vogeltrek is een jaarlijks fenomeen dat de mens al eeuwenlang boeit. Op veel plaatsen tellen vrijwilligers in de trekperiode de vogels die overvliegen. Van Slettnes boven in Noorwegen, Negombo op Sir Lanka, Cape Pembroke op de Falkland eilanden en door heel Europa.

Alleen in Nederland zijn al een paarhonderd plaatsen waar tijdens de trekperiode vanaf 's morgens vroeg tot 's middags alle overvliegende vogels worden genoteerd. Zo ook in de Engbertsdijksvenen waar aan de Nieuwe Leidijk al jaren een vaste trektelpost is.

De trektelgroep hoopt dat na de aanleg van de nieuwe dijken hier een mooie telpost kan worden ingericht met een paar bankjes en wat lage beschutting tegen de koude wind.

Trektelgegevens van de Engbertsdijksvenen groep zijn via deze link te bekijken.

Herman, Siegfried en Tom geconcentreerd wachtend op wat voorbij komt
(26 september 2021)

De machine stond al klaar om op ons verzoek de bodem op de telpost weer een beetje vlak te maken en de toegang te verbeteren. Staatsbosbeheer nogmaals bedankt!

Handboek vogels in vlucht

Herken vliegbeelden van zangvogels

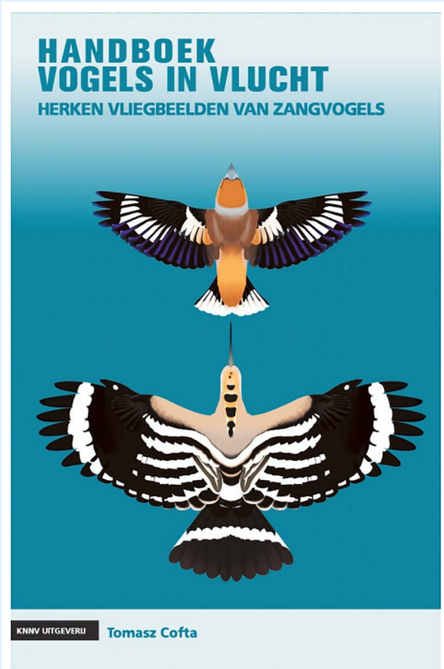

Auteur(s): Tomasz Cofta

Handboek vogels in vlucht (Paperback) € 39,95
2021, ISBN: 9789050118248

Dit is de eerste vogelgids voor de herkenning van Europese zangvogels in vlucht. Grensverleggend, met meer dan 1.850 verbluffende kleurenafbeeldingen. Het boek combineert nauwkeurige illustraties, die de belangrijkste vorm- en kleurkenmerken tonen, met een reeks foto's die voor elke soort het vliegbeeld laten zien.

De soortbeschrijvingen zijn kort en essentiële informatie over vliegwijze en structuur wordt nauwkeurig weergegeven.
Bovendien worden vluchtroepen beschreven en weergegeven in sonogrammen. Aansprekende schrijfstijl met nieuwe kennis over vluchtidentificatie, waardoor het onmisbaar is voor alle vogelaars.

- Zeer rijk geïllustreerd met meer dan 1850 foto's en tekeningen
- 205 soorten Europese zangvogels en 32 gerelateerde soorten
- Informatie over vluchtroepjes met een link naar de geluiden

Nederlandstalige uitgave.
Tomasz Cofta is een van de meest ervaren ornithologen in Europa en heeft bijna honderdduizend vogels van meer dan tweehonderd soorten (voornamelijk zangvogels) geringd in Europa, Azië en Afrika. Daarnaast is hij een veelgeprezen vogelillustrator en auteur.

Te bestellen bij KNNV uitgeverij

HOOGVEENHERSTEL

Engbertsdijksvenen

In en om de Engbertsdijksvenen staat de komende tijd nog veel te gebeuren. Om op de hoogte te kunnen blijven is een speciale website beschikbaar. Bekijk de site via deze link

Heeft u iets bijzonders gezien en wilt u dit delen met de lezers van de nieuwsbrief? Stuur dan een kort bericht met evt. een foto (jpeg) als aparte bijlage naar de redactie
Dat kan via het mailadres: vriezenveen.knnv@gmail.com

Mocht je deze gratis nieuwsbrief doorgestuurd krijgen aarzel niet je zelf vrijblijvend op te geven zodat je hem zelf ook krijgt.
Dat kan via deze link of maak gebruik van de QR code hiernaast.

De KNNV afdeling Vriezenveen kent zowel KNNV-leden als excursieleden/donateurs. Ze organiseert jaarlijks wandelingen, landschap-, planten-, vogel-, insecten- en paddenstoelenexcuries. Verder worden lezingen gehouden. De afdeling doet inventarisatiewerk en verwerkt de gegevens in rapporten.
De afdeling heeft werkgroepen voor: vogels, natuurbescherming, landschapsbeheer, “Vriezenveen schoon", natuurfotogroep -en "Educatieve Kruidentuin". De laatste is gelegen achter sportcentrum De Stamper te Vriezenveen-Midden. En er is nog een Natuurjongeren programma voor de jeugd van ca. 11 tot 16 jaar.

link naar onze site: vriezenveen.knnv.nl

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.• Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. • Voor een goede ontvangst voegt u webmaster@vriezenveen.knnv.nl toe aan uw adresboek.

Laposta